

Читання

Розділ 3. Із Джерел народної мудрості

Сьогодні
17.11.2023

Урок
№36

Всім.pptx
Нова українська школа



Робота з дитячою книжкою.

Мова – дивний скарб. Дмитро Білоус «Зарубай на носі», Ігор Калинець «Оля-ля-ля та інші»

Сьогодні

Дата: 17.11.2023

Клас: 3-В

Урок: літературне читання

Вчитель: Таран Н.В.

Тема. **Робота з дитячою книжкою. Мова – дивний скарб.
Дмитро Білоус «Зарубай на носі», Ігор Калинець «Оля-ля-ля та інші»**

Мета: повторити поняття «анотація», «передмова»,
продовжувати знайомити учнів із творами українських
письменників; удосконалювати вміння стисло
переказувати прочитане; розвивати техніку читання;
виховувати любов до книги, рідної мови, розвивати
вміння фантазувати.



Сьогодні
17.11.2023

Емоційне налаштування.

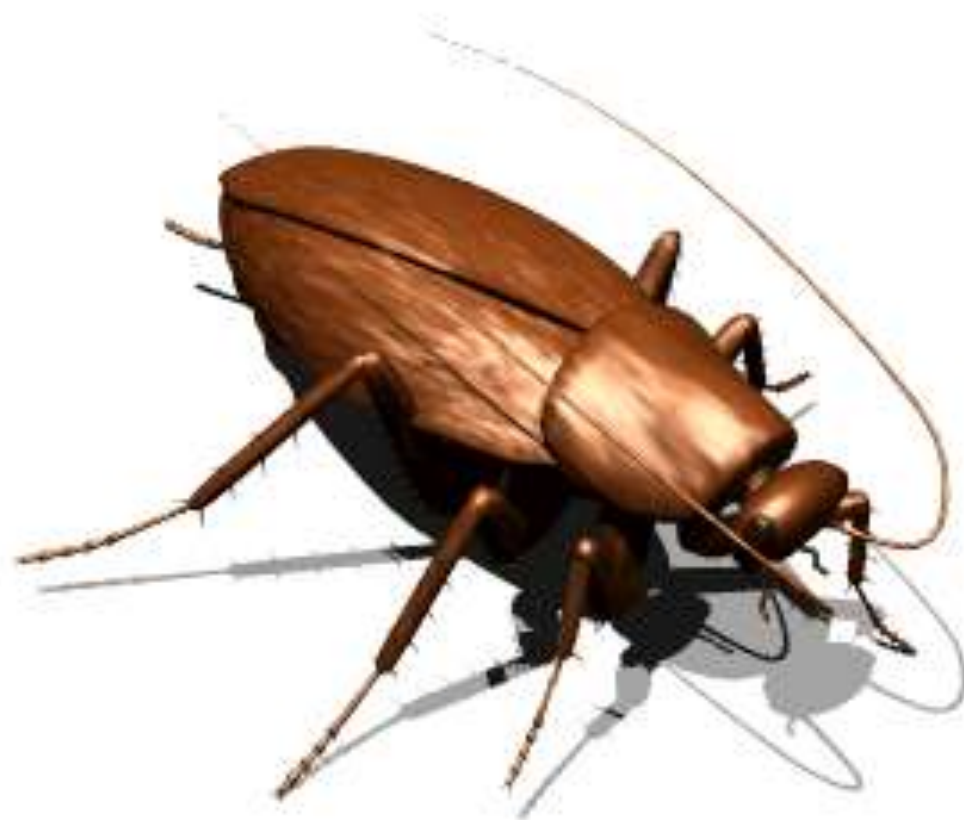


Доброго ранку, сонце і вітер!
Доброго ранку, ліси і поля!
Доброго ранку, плането Земля!
А всім присутнім
Зичимо здоров'я і добра!
А тепер до роботи
Братисьь пора!

Сьогодні
17.11.2023

Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.

Прилетів і
задзижчав
жук — ж-ж-ж...



Сьогодні
17.11.2023

Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.



**Заспівав
комарик –
3-3-3 ...**

Сьогодні
17.11.2023

Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.



**Вітерець у лісі
шелестить
ш-ш-ш...**

Сьогодні
17.11.2023

Мотивація навчальної діяльності



Сьогодні ми повторимо будову книги
та продовжимо знайомитися творами
українських письменників про мову. А
саме, з творами Ігора Калинця та
Дмитра Білоуса

Книгознавча скринька

Пригадай структурні елементи книжки.

Що таке **АНОТАЦІЯ** ?

Анотація – допомагає зрозуміти, про що йтиметься на сторінках книги, допоможе тобі обрати книгу, яку ти захочеш прочитати.



(стор. 12)



**24 квітня 1920р.
13 жовтня 2004р.**

**Дмитро Білоус –
український поет,
перекладач,
літературний
критик,
громадський діяч**





17.11.2023



Про дитинство із перших уст

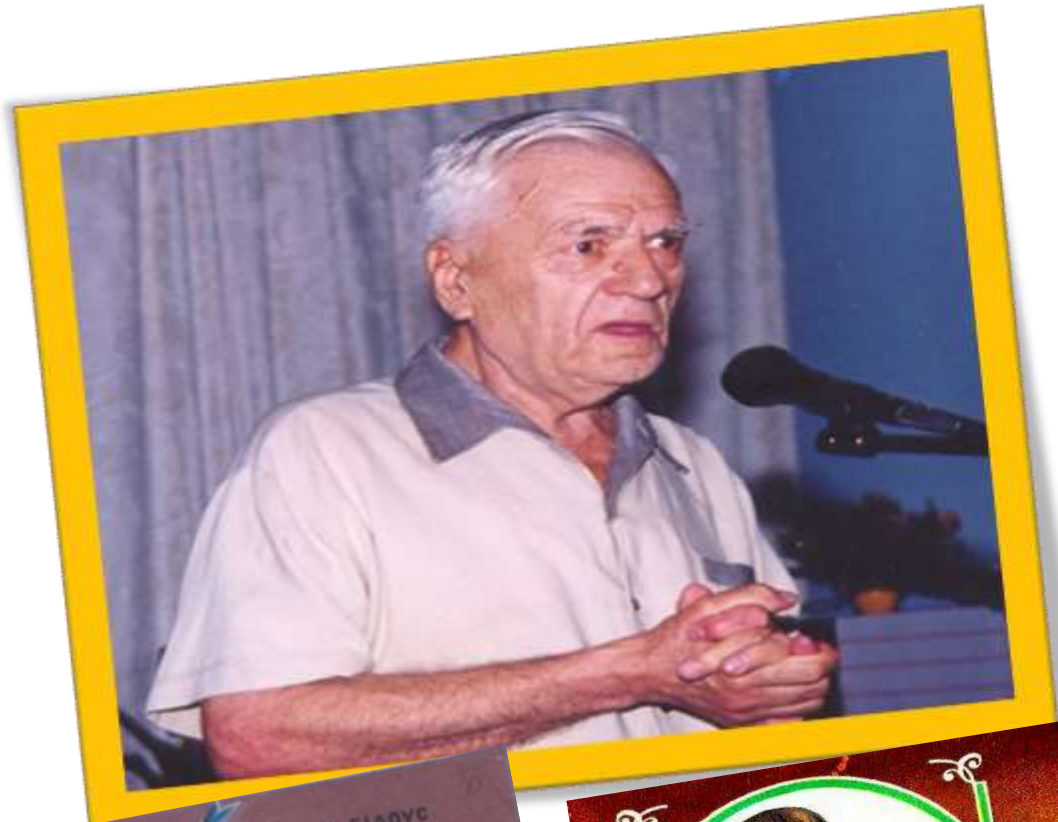
“Було нас одинадцятро дітей. Я був десятою дитиною, якраз “лялькою в колисці”, коли старші вже парубкували й дівували”.

“Ходив я в сестринських чоботях з дірками замість підошв”.

“Трудове виховання – на вигоні пастухування”.

“Справлялися добре з харчами, – не їли лиш хвостиків з груш”.

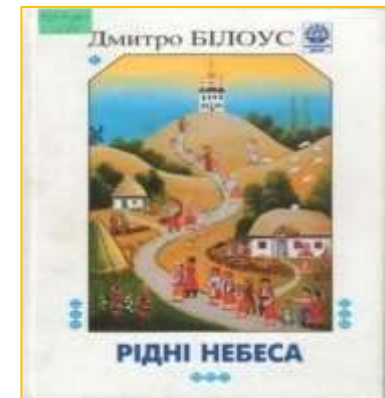




МУДРИЙ ПОРАДНИК

Завжди можу стати в пригоді,
моїх вам порад не злічить.
І кажуть про мене в народі:
«Мовчить, а сто дурнів навчить».
Що це таке?

(Дмитро Білоус)



Книга



ЗАРУБАЙ НА НОСІ

**Гриць катався на льоду,
не спитавшись мами,
та й потрапив у біду:
шурхнув з ковзанами.**

**Мамин гнів хлоп'я мале
пам'ятає й досі:**

**“Бить не битиму, але
зарубай на носі!”**

**Дивно це було сприймать
хлопцеві малому:**

**“Як? На носі зарубать?
Ще й собі самому?”**

**Може, нині смішно вам
в теплім дружнім колі
Гриць тепер сміється й сам,
—
Гриць давно вже в школі.**

**В літгурток він став ходить
і знайшов розгадку:
ніс походить від носить
в даному випадку!**

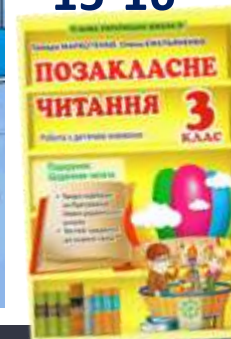
**Бо носили в правіки
за собою всюди
палички і дощечки
неписьменні люди.**

**І як ми в записники
все заносим з вами,
так вони — на дощечки,
звані в них носами.**

**Отже вираз виник там,
а зберігся й досі
Це, читачу, й ти затям,
Зарубай на носі!**



**Стор.
15-16**



Сьогодні
17.11.2023

Тестові завдання до твору «Зарубай на носі»



5. Що насили в правіки?
6. 1) зручність; 2) зручність; 3) зручність; 4) зручність; 5) зручність; 6) зручність.
4. Від якого слова походить слово «нос»? а) з носу; б) з носа; в) з носу; г) з носа.
3. Що означає «зарубай на носі»? а) зарубати на носі; б) зарубати на носі; в) зарубати на носі; г) зарубати на носі.
2. Що означає «пергамент»? а) зошит; б) зошит; в) зошит; г) зошит.
1. Що означає «пергамент»? а) зошит; б) зошит; в) зошит; г) зошит.

Перевірка: а, б, б, а, в, а.

Сьогодні
17.11.2023

Словникова робота. Фразеологізм «Зарубай на носі»

Виявляється, це крилатий вислів зовсім не має відношення до носа. У давнину під словом «ніс» мали на увазі не тільки орган дихання, але також і пам'ятні дощечки, на яких люди робили насічки або ще кажуть зарубки, щоб не забути про майбутні справи, маємо для них велике значення. Так фраза «зарубай собі на носі» живе і донині.



Сьогодні
17.11.2023

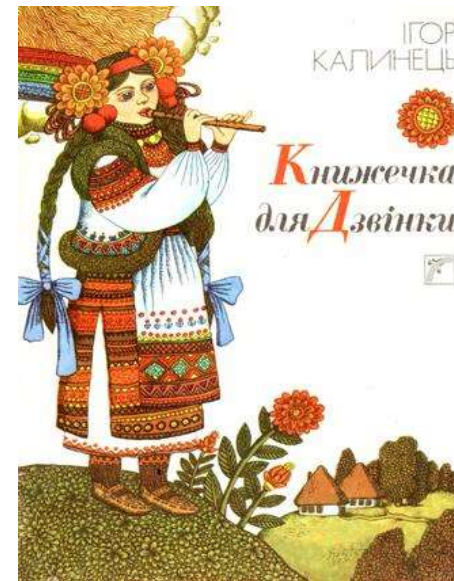
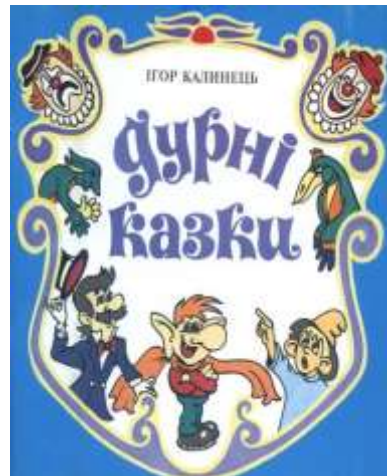
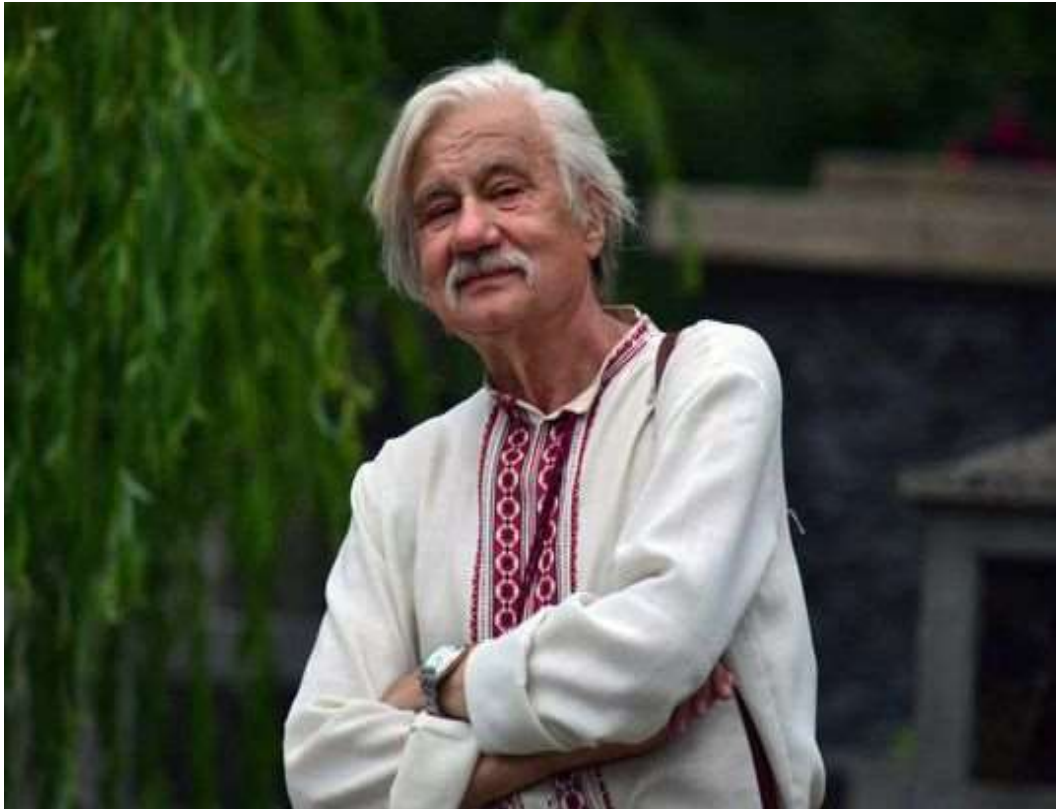
Фізкультхвилинка.



17.11.2023

Знайомство з автором

Ігор Калинець – український поет і прозаїк.



Готуємося до самостійного читання

вподобала

дражнив

лоскїтно

найщасливішими

зауваження

Улянко

забавлятися

сміється



О-ля-ля любить чіплятися до дівчаток. Але не до всіх, а тільки до тих, що мають у своєму імені "ля" (це називається склад слова). Оля - це таке ім'я.

До дівчинки Олі О-ля-ля причепилася, як реп'яшок. І як тільки зачує О-ля-ля, що хтось звертається до дівчинки "Оля", вона починає лоскотати її або над верхньою губкою, або в куточках уст. Оля не стримується і сміється, бо дуже лоскітно. Але якщо звертатися "Олю", то дівчинці не лоскітно: О-ля-ля її не зачіпає. Дивина, та й годі! Особливо О-ля-ля вподобала собі віршик, яким дражнив Олю Олько:

- Оля - ляля, робить збитки - рве панчішки і скарпитки.

Оля зауважувала Олькові, що не "скарпитки", а "шкарпетки" - і тому той віршик неправильний. Олько, недовго думаючи, склав іншого віршика:

- Оля - ляля, тільки трішки рве шкарпетки і панчішки.

Це вже було краще. Оля не сердилася на Олька, лише сміялася. Бо О-ля-ля, почувши аж три "ля", дуже старанно лоскотала. Ці хвилини вважала для себе О-ля-ля найщасливішими.

Але справа стала псуватися. Бо спочатку, як діти і дорослі казали "Оля", то все було гаразд. О-ля-ля мала причину лоскотати дівчинку. Та щораз частіше замість "ля" казали "лю" -"Олю". І О-ля- ля не знала, як їй поводитися, їй ставало нудно і нецікаво жити.

А чому так сталося? Олина мама, вчителька мови, усім дітям і дорослим робила зауваження, що треба звертатися до Олі - Олю. Бо в українській мові є клична форма. От і попробуй забавлятися, коли існує клична форма і всі кличуть "Олю", а не "Оля". Зовсім нема нагоди розважитись.

О-ля-ля вирішила податися до іншої дівчинки. Далеко не треба було ходити, поруч мешкала Улянка. І тут жодна клична форма не псувала розваги. Бо як не клич: "Улянка" чи "Улянко" - є завжди у слові "ля".

Відтоді Улянка вічно сміється, коли називають її ім'я...



Робота над твором Ігора Калинця «Оля-ля-ля та інші»

- Чи сподобався твір?
- Назви героїв твору. Де ти можеш сказати про них?
- Що лишилося неясним? Допиши.
- Як у творі використано слова з неба?
- Вимовляти слова з неба?
- Чим літературний твір відрізняється від народної?



Сьогодні
17.11.2023

Рухлива вправа.



Сьогодні
17.11.2023

Поміркуй та пригадай, на запитання відповіді дай.

1. Познач правильну відповідь:
- 1) Що може містити анотація?
А інформацію про автора
Б ілюстрації до твору
В перелік всіх героїв твору
 - 2) Як українською мовою правильно звертатися до дівчинки на ім'я Улянка?
А Улянка
Б Улянко
В Улянку
 - 3) Що означає вислів «зарубай на носі»?
А запам'ятай
Б не сварися
В запиши

2. З'єднай стрілочками. Із якого твору рядки?
- | | | | |
|---|---|---|---------------------------------------|
| От і поспробуй забавлятися,
коли існує клична форма... | • | • | «Кеша і Реша, або
Казка про пісню» |
| На Суничній галявині
зібралися всі мешканці лісу. | • | • | «Зарубай на носі» |
| Мамин гнів хлоп'я мале
пам'ятає й досі... | • | • | «Оля-ля-ля та інші» |
3. Віднови послідовність. Пронумеруй.
- ☐ Журі зняло Решу з програми.
 - ☐ З кущів долинула тиха пісня Кеші.
 - ☐ Реша записався до гурту «Чар-металістів».
 - ☐ У казковому лісі готуються до конкурсу пісні.
 - ☐ Переможцю вручили Золоту березову гілку.



Сьогодні
17.11.2023

Рефлексія. Вправа «Емоційна ромашка». Дай відповіді цеглинками LEGO.



Сьогодні
17.11.2023

Пояснення домашнього завдання.

**Збірка «Позакласне читання»
с.15-17. Навчися виразно читати
вірш або казку. Виконай
завдання на с. 18.**

**Аудіо, відеозапис читання, фотозвіт
завдання надсилай на освітню
платформу Human.
Творчих успіхів!**

